

R O M Â N I A
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ
CABINETUL PREȘEDINTELUI

Palatul Parlamentului

Calea 13 Septembrie nr. 2, Intrarea B1, Sectorul 5, 76112 București 40, România

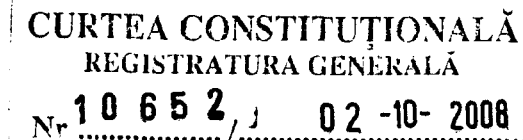
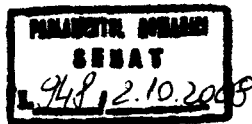
Telefon: (+40-21) 313-2531

Fax: (+40-21) 312-5480

Internet : <http://www.ccr.ro>

E-mail: pres@ccr.ro

Dosar nr.1944A/2008

Domnului NICOLAE VĂCĂROIU
PREȘEDINTELE SENATULUI

În conformitate cu dispozițiile art.16 alin.(3) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, vă comunicăm, alăturat, în copie, sesizarea cu privire la neconstituționalitatea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, formulată de Guvernul României.

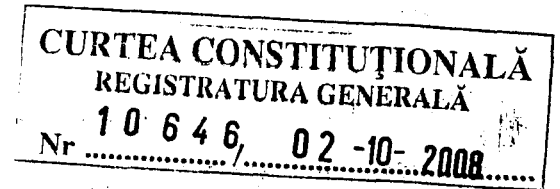
Vă adresăm rugămintea de a comunica punctul dumneavoastră de vedere până la data de 10 octombrie 2008 ținând seama de faptul că dezbaterile Curții Constituționale vor avea loc pe data de 15 octombrie 2008.

Primiți, vă rog, Domnule Președinte, asigurarea deplinei noastre considerații.

PREȘEDINTE

Ioan Văcăroiu
Prof. univ. dr. IOAN VĂCĂROIU

Guvernul României
Prim-ministru

București

Nr.5/5331 /C.P.T.

DOS. 1946 A/2008.

DOMNULUI PREȘEDINTE AL CURȚII CONSTITUȚIONALE
Prof. univ. dr. IOAN VIDA

În conformitate cu dispozițiile art.146 lit.a) din Constituția României, republicată, și ale art.15 alin.(2) din Legea nr.47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, republicată, Guvernul României formulează următoarea:

SESIZARE DE NECONSTITUȚIONALITATE
a Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale (Pl-x 180/2008)

În ședința plenului Camerei Deputaților din data de 23 septembrie 2008 a fost adoptată *Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*¹ (Pl-x 180/2008), act normativ care, apreciem noi, prezintă grave vicii constituționale, atât sub aspectul procedurii de adoptare a acestuia de către Camera Deputaților, cât și al soluției legislative propuse.

MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

Adoptarea actului normativ contestat cu nerespectarea prevederilor art.1 alin.(5), art.16 alin.(1) și ale art.138 alin.(5) din Constituția României, republicată

1. Pe ordinea de zi a ședinței de Plen a Camerei Deputaților din data de 23 septembrie 2008, la poziția 20, au fost înscrise pentru dezbateră *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (PL-x 180/2008) și propunerea legislativă pentru modificarea Legii 19 din*

¹ Inițiativa legislativă a fost inițiată de un grup de deputați și senatori: Ioțcu Petru Nicolae - senator PD; Ivănescu Paula Maria - senator PD; Jurcan Dorel - senator PD; Barbu Gheorghe - deputat PD; Bruchental-Pop Ionela - deputat PD; Duțu Stelian - deputat PD; Iacob Ridzi Monica Maria - deputat PD; Iliescu Valentin Adrian - deputat PD; Man Mircea - deputat PD; Mocanu Alexandru - deputat PD; Petrea Constantin - deputat PD; Preda Cezar Florin - deputat PD

17 martie 2000, privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (PL-x 309/2008) pentru care Comisia pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților a întocmit raportul nr. 27/259/23.06.2008. Prin raport, Comisia a propus aprobarea cu amendamente a propunerii legislative cu nr. PL-x 180/2008 și respingerea propunerii legislative cu nr. PL-x 309/2008.

Potrivit stenogramei ședinței Camerei Deputaților din data de 23.09.2008, dezbaterile asupra propunerii legislative care formează obiectul prezentei sesizări s-au desfășurat astfel: președintele de ședință, domnul deputat Eugen Nicolicea, a adresat următoarele întrebări:

„Dacă dorește cineva să ia cuvântul în cadrul dezbaterilor generale? Nu dorește.

Din partea inițiatorilor? Nu dorește.

Dacă la titlu există obiecțiuni? Nu există.

Dacă la articolul unic există obiecțiuni?

Se consideră adoptată. Rămâne pentru votul final.”

Așa cum rezultă din cele sus-menționate, propunerea legislativă cu nr. Pl-x nr.180/2008 a fost adoptată de plenul Camerei Deputaților în data de 23.09.2008 cu nerespectarea procedurilor legislative stabilite prin Regulamentul Camerei Deputaților, respectiv prevederile art.100, art.106 și art.107.

Astfel:

Potrivit prevederilor art. 100 din Regulamentul Camerei Deputaților „Dezbaterea generală a proiectului de lege sau a propunerii legislative este precedată de prezentarea de către inițiator a motivelor care au condus la promovarea proiectului, precum și a raportului comisiei permanente de către președintele acesteia sau de un raportor desemnat de comisie.”

De asemenea, în ordinea firească etapelor procedurale, art. 106 din Regulament dispune următoarele: „Camera Deputaților trece la dezbaterile pe articole a proiectului sau a propunerii legislative numai atunci când în raportul comisiei sesizate în fond există amendamente admise sau respinse.”

În continuare la art. 107 alin. (1) din același regulament se prevede că „La discutarea articolelor la care s-au făcut amendamente deputații pot lua cuvântul pentru a-și exprima punctul de vedere. De asemenea, pot lua cuvântul reprezentantul Guvernului sau al inițiatorului și raportorul comisiei sesizate în fond.”

Față de prevederile regulamentare prezentate, precum și extrasul din stenograma ședinței Camerei Deputaților, apreciem că în cazul propunerii legislative cu nr. Pl-x 180/2008 nu au fost îndeplinite procedurile legislative regulamentare pentru dezbaterile propunerii legislative – nu a fost prezentat raportul și nu s-a trecut la dezbaterile pe articole deși raportul cuprindea amendamente admise - și, în consecință considerăm că aceasta nu putea fi supusă votului final.

2. Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (PL-x 180/2008) a fost adoptată cu încălcarea prevederilor constituționale ale art. 138 alin. (5) din Constituție potrivit cărora „Nici o cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.”

Răspunzând la solicitarea formulată de Senat în temeiul art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul a transmis Senatului punctul de vedere nr. 3276/ 06.12.2007, prin care la pct. II.5 s-a arătat că *„Având în vedere că aplicarea inițiativei legislative ar determina influențe financiare suplimentare asupra bugetului general consolidat, era necesar, potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, ca în Expunerea de motive să fie înscrise efectele financiare asupra bugetului general consolidat, precum și mijloacele necesare pentru acoperirea plusului de cheltuieli.”*

De asemenea, în temeiul art. 6 lit. a) din Legea nr. 109/1997, asupra aceleiași propuneri legislative, Consiliul Economic și Social a emis Avizul nr.2018/29.10.2007 prin care avizează negativ, motivând neprevederea de către inițiatori a *„resurselor financiare”*.

În susținerea celor arătate, invocăm și Avizul Consiliului Legislativ nr.1551/12.11.2007 care la punctul 2 precizează că *„Întrucât propunerea legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat, sunt aplicabile dispozițiile art.111 alin. (1) teza a doua din Constituția României, republicată, precum și prevederile art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare.”*

Tot în susținerea celor de mai sus, precizăm că și potrivit celor menționate de Comisia pentru muncă, familie și protecție socială a Senatului prin Raportul nr.XXXVII/574/19.02.2008 *„costurile pe care le implică aplicarea acestei propuneri legislative nu sunt sustenabile din punct de vedere bugetar”*, comisia propunând în final respingerea inițiativei legislative. La întocmirea raportului s-a avut în vedere și avizul negativ nr. XXII/124/14.02.2008 al Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piața de capital a Senatului bazat pe aceleași considerente. De altfel, pe baza acestor documente, în ședința din data de 08.04.2008, Senatul a respins propunerea legislativă.

Referitor la costurile pe care le implică aplicarea actului normativ pe lângă sumele care urmează a fi aplicate pensionarilor ca rezultat direct al aplicării actului normativ, pe care le estimăm în acest moment la aproximativ 2.755.000.000 lei anual, un efort financiar considerabil îl presupune și actualizarea aplicațiilor informatice necesare efectuării operațiunilor de stabilire și de plată a drepturilor în sistem centralizat și/sau pe dosar, la care se adaugă costurile legate de tipărire, manoperă, transmitere a deciziilor de pensie aceste costuri fiind estimate de Guvern la circa 1.980.000 lei anual.

Efortul financiar pe care l-ar presupune punerea în aplicare a acestei inițiative legislative trebuie analizat și în contextul majorării valorii punctului de pensie începând cu luna octombrie 2008 precum și raportat la faptul că punerea în aplicare a actului normativ implică personal suplimentar de execuție la nivelul caselor de pensii, situație care nu a fost prevăzută ca efort financiar.

Din punctul de vedere al Guvernului României politica de austeritate bugetară trebuie să producă aceleași efecte pentru toate categoriile profesionale care beneficiază de drepturi finanțate de la bugetul general consolidat. În lipsa fondurilor necesare obligațiile asumate sunt lipsite de conținut, încălcându-se principiul constituțional care garantează realizarea drepturilor acordate.

Precizăm că, în această materie, Curtea Constituțională a reținut ca motiv de neconstituționalitate „lipsa prevederilor referitoare la sursa de finanțare”. În acest sens, invocăm Decizia Curții Constituționale nr. 666 din 16 iulie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 31 iulie 2007.

3. Considerăm că prevederile art.78² din legea care face obiectul sesizării de neconstituționalitate, creează privilegii și discriminări între asigurații sistemului public, încălcându-se art.16 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Astfel, potrivit art.78² „asigurații care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupe superioare de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, precum și cei care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în condiții speciale sau deosebite, potrivit legislației în vigoare după această dată, beneficiază de majorarea punctajelor realizate în perioadele respective, după cum urmează:

- a) cu 50% pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa I de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri încadrate în condiții speciale, potrivit legislației în vigoare după această dată;
- b) cu 25% pentru perioadele în care au desfășurat pentru perioadele în care au desfășurat activități în locuri încadrate în grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, sau în locuri încadrate în condiții deosebite, potrivit legislației în vigoare după această dată.”

Potrivit prevederilor art.16 alin.(1) din Constituția României cetățenii sunt egali în fața legii. Această lege însă, în loc să urmărească înlăturarea discrepanțelor existente între persoanele care au desfășurat activități încadrate în grupa I și II de muncă înainte de 01.04.2000 extinde aria beneficiarilor și asupra asiguraților sistemului public care au desfășurat activități încadrate în condiții speciale și deosebite de muncă după intrarea în vigoare a Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.

Majorarea punctajului pentru perioadele în care persoanele au desfășurat activități încadrate în condiții speciale și deosebite de muncă este de natură a încălca principiul contributivității, prevăzut de art.2 lit.e din Legea nr.19/2000, potrivit căruia dreptul la pensie se exercită corelativ cu îndeplinirea obligațiilor și în temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, creând privilegiul majorării cuantumului pensiei pentru limită de vârstă fără a se fi plătit contribuție de asigurări sociale pentru stagiul suplimentar realizat datorită particularităților locului de muncă.

Din acest motiv dispozițiile art. 78² instituind privilegii pentru această categorie de asigurați devin discriminatorii în raport cu ceilalți asigurați ai sistemului pentru care punctajul se stabilește în funcție de venitul realizat pentru care s-a plătit contribuția de asigurări sociale de stat și stagiul complet de cotizare fără acordarea beneficiului reducerii vârstelor standard de pensionare.

Aceste considerente ne îndreptătesc să apreciem că proiectul de lege în discuție încalcă dispozițiile art. 16 alin.(1) din Constituție ce instituie egalitatea cetățenilor în fața legii și a autorităților publice fără privilegii și fără discriminări.

De altfel, Legea nr.3/1977, în vigoare până la data de 01.04.2001, a creat un cadru juridic favorabil persoanelor care au prestat activitate în grupele I și II de muncă, acordându-li-se posibilitatea legală de a beneficia de pensie pentru limită de vârstă cu reducerea vârstelor legale de pensionare și a vechimii în muncă realizată în aceste condiții.

Prin formularea imperativă a acestor drepturi într-o lege de asigurări sociale legiuitorul nu a dorit să lase la aprecierea angajatorului aplicarea unor norme de protecție a muncii tocmai pentru a se evita orice situație discriminatorie creată între salariații aparținând unor categorii profesionale diferite.

Metodologia de calcul a pensiei era însă identică pentru toți participanții la sistem, astfel că, ceea ce diferenția quantumul pensiei în raport cu persoanele care prestau activitate în condiții normale, era procentul care se aplica la salariul mediu tarifar realizat în 5 ani lucrați consecutiv în ultimii 10 ani, la alegerea pensionabilului, menținându-se un echilibru rezonabil între pensiile persoanelor care au desfășurat activități în grupe de muncă și cei care au desfășurat activități în condiții normale. Concret, diferența dintre procentele care se aplicau pentru grupa I și II de muncă și condiții normale era de 5%.

Alt argument împotriva promulgării actului normativ considerat a fi discriminatoriu, constă în faptul că, pentru persoanele care au desfășurat activități în grupe superioare de muncă, veniturile salariale erau majorate prin aplicarea unor procente pentru condiții grele, vătămătoare ceea ce a condus la majorarea quantumului pensiei și pe această cale. Toate aceste măsuri făceau parte din categoria măsurilor de protecție ale salariaților pentru asigurarea securității muncii și a unor condiții optime la locul de muncă.

În soluționarea problemei recunoașterii acordării unui număr suplimentar de puncte pentru fiecare an de spor în care persoanele au desfășurat activități în grupa I și II de muncă potrivit legislației anterioare Guvernul României a adoptat deja Ordonanța de urgență a Guvernului nr.100/2008, motiv pentru care proiectul de lege nu mai este oportun.

Dispozițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr.100/2008 pentru completarea Legii nr.19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale*, intrată în vigoare, reglementează o procedură tehnică prin a cărei aplicare se înlătură discrepanțele existente între persoanele pensionate sub imperiul legislației anterioare datei de 01.04.2001 și cei pensionați după intrarea în vigoare a noii legislații.

Avându-se în vedere faptul că între persoanele care au desfășurat activitate în fostele grupe I sau/și II de muncă au apărut o serie de inechități în ceea ce privește quantumul pensiilor, situație care, în mod evident, a creat nemulțumiri, deoarece la determinarea punctajului mediu anual acestea au fost dezavantajate, întrucât bonusul acordat la stagiul de cotizare, recunoscut de legislația în vigoare până la data de 1 aprilie 2001, nu reprezintă o perioadă contributivă, au fost modificate prin OUG nr.100/2008 prevederile art.78². Astfel aceasta prevede că *"asigurații care au desfășurat activități în locuri de muncă încadrate în grupa I și/sau grupa II de muncă, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, beneficiază de un număr suplimentar de puncte, după cum urmează:*

a) 0,50 puncte pentru fiecare an de spor, respectiv 0,04166 puncte pentru fiecare lună de spor, acordat pentru vechimea realizată în activitatea desfășurată în grupa I de muncă;

b) 0,25 puncte pentru fiecare an de spor, respectiv 0,02083 puncte pentru fiecare lună de spor, acordat pentru vechimea realizată în activitatea desfășurată în grupa II de muncă.”

Operațiunea de recalculare a pensiilor pe baza art.78² din OUG nr.100/2008 se bazează pe aceleași principii cu cele din Legea nr.19/2000 sub aspectul modalității de calcul al punctajului mediu anual, implicit pe principiul contributivității.

Este de menționat faptul că impactul financiar pe care îl presupune aplicarea ordonanței de urgență este mai mic întrucât pe de o parte sunt excluse persoanele care au desfășurat activități în condiții speciale și deosebite de muncă iar pe de altă parte pentru că plata diferențelor se face eșalonat în funcție de data deschiderii dreptului la pensie până în luna octombrie 2009, fondurile necesare fiind asigurate în bugetul asigurărilor sociale de stat pe anul 2008.

Deoarece, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.100/2008 produce efecte începând cu luna octombrie 2008, în situația în care de la 1 ianuarie 2009 intră în vigoare proiectul de lege care face obiectul controlului de constituționalitate, persoanele ale căror drepturi au fost recalculate în temeiul Ordonanței de Urgență a Guvernului nr.100/2008 vor beneficia încă o dată de majorarea punctajelor realizate ca urmare a desfășurării activității în grupe superioare de muncă. Promulgarea actului normativ criticat ar crea suprapuneri și ar fi de natură să majoreze nejustificat cuantumul pensiilor persoanelor vizate de acesta, dezavantajând astfel alte categorii de participanți ai sistemului public de pensii.

Din acest punct de vedere și pentru a nu crea situații juridice fictive și în felul acesta să se încalce dreptul la pensie recunoscut de Constituție solicităm declararea dispozițiilor proiectului de lege ca neconstituționale.

Prin aplicarea discriminatorie a proiectului de lege se încalcă în mod flagrant dreptul fundamental al egalității tuturor cetățenilor în fața legii prevăzut de art. 16 din Constituția României, potrivit căruia *“cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări”* precum și prevederile art.14 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului adoptată la Strasbourg în anul 1950. Față de acestea, *„diferența de tratament devine discriminare în sensul art. 14 din Convenție, atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă.”*

Menționăm că prin art.2 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 cu modificările și completările ulterioare, republicată, sunt considerate discriminatorii, prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane, pe baza criteriilor prevăzute la alin. (1), față de alte persoane, în afara cazului în care aceste prevederi, criterii sau practici sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare. De asemenea, orice deosebire, excludere, restricție sau preferință bazată pe două sau mai multe criterii constituie circumstanță agravantă la stabilirea răspunderii contravenționale dacă una sau mai multe dintre componentele acesteia nu intră sub incidența legii penale.

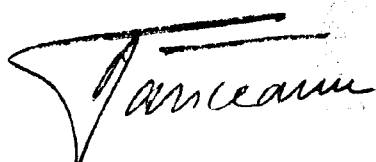
Având în vedere cele prezentate, solicităm admiterea sesizării și constatarea neconstituționalității *Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare (PL-x 180/2008)*.

În susținerea solicitării noastre anexăm prezentei sesizări următoarele documente:

- Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare – forma adoptată de Parlament (Pl-x 180/2008)
- Extrasul din stenograma ședinței Camerei Deputaților din data de 23.09.2008 cuprinzând dezbaterile și votul asupra legii în discuție (8 pagini);
- Punctul de vedere al Guvernului nr. 3276/06.12.2007;
- Avizul Consiliului Legislativ nr. 1551/12.11.2007;
- Avizul Consiliului Economic și Social nr. 2018/29.10.2007;
- Raportul Comisiei pentru muncă și protecție socială a Camerei Deputaților nr. 27/259/23.06.2008;
- Raportul Comisiei pentru muncă, familie și protecție socială a Senatului nr. XXXVII/574/19.02.2008;
- Avizul Comisiei pentru buget, finanțe, activitate bancară și piața de capital a Senatului nr. XXII/124/14.02.2008.

Cu stimă,

PRIM – MINISTRU

Călin Popescu-Tăriceanu